

Program-pilot de burse pentru tineri arhitecți

Răspuns la observațiile formulate în cadrul etapei de transparență decizională

Timbrele culturale reglementate prin L. 35/1994 sunt instrumente parafiscale instituite de stat cu scopul de a susține organizațiile care reunesc creatori, titulari ai unor drepturi de autor, cum este și cazul arhitecților. Creatorii arhitecți sunt obligați să își exprime opțiunea privind organizația beneficiară a taxei de timbru arhitectural - această opțiune este oferită prin documentul dovezii de luare în evidență.

Fondurile astfel constituite se pot utiliza de organizațiile de creatori, conform legii, într-o gamă de demersuri profesionale, culturale, sociale.

OAR urmărește promovarea unei bune practici profesionale și a valorilor înalte aferente arhitecturii, iar prin prezentul program de burse sprijină creatorii care pot transmite aceste valori societății.

Pentru a demonstra înscrierea în prevederile legii a destinațiilor fondurilor propuse prin programul-pilot de burse pentru tineri arhitecți, vom analiza enunțul legal pe care se întemeiază programul-pilot și termenii cu care operează acest enunț.

Enunțul analizat este cel prevăzut în L. 35/1994, art. 3, lit. e:

completarea fondurilor destinate susținerii activității tinerilor creatori [...]

Termenii analizați sunt:

susținere, activitate, tineri, creatori

Vom analiza cei patru termeni în ordine inversă, din rațiuni de logică a demonstrației.

termen	analiză
Creatori	Recunoaștere OAR ca organizație de creatori este conferită prin normele de aplicare a L. 35/1994, astfel: - Norme metodologice ¹ , Anexa 7 – Timbrul arhitecturii, art. 3 – Unitățile beneficiare:

¹ *Norme Metodologice din 2003 privind perceperea, încasarea, utilizarea, evidența și controlul destinației sumelor rezultate din aplicarea timbrului literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice, al arhitecturii și de divertisment, precum și procedura de solicitare și comunicare a opțiunilor titularilor de drepturi de autor sau ale titularilor de drepturi conexe dreptului de autor ori, după caz, ale moștenitorilor acestora, aprobate prin Ordinul comun al*

	<p><i>Organizațiile de creatori beneficiare ale timbrului arhitecturii sunt: [...] Ordinul Arhitecților din România.</i></p> <p>Din recunoașterea prin cadrul legal incident a OAR ca organizație de creatori, rezultă că, în înțelesul legii (L. 35/1994 și Normele metodologice), în raport cu Timbrul arhitecturii, creatorii sunt membrii OAR.</p> <p>Astfel, definirea categoriei generale de destinatari ai programului-pilot, arhitecții membri OAR, este conformă cu prevederile legii.</p>
Tineri	<p>Legea nu conține precizări privind încadrarea în categoria „tineri creatori”.</p> <p>Prin corelare cu termenului anterior rezultă că tinerii creatori sunt, în cazul nostru, tinerii arhitecți membri ai OAR.</p> <p>Pentru stabilirea intervalelor de vârstă propuse prin programul-pilot pentru categoria tineri arhitecți a fost utilizat pragul superior de 40 de ani utilizat de Uniunea Internațională a Arhitecților, care ia în considerare vârsta mai înaintată de acces în profesie a arhitecților în raport cu alte profesii.</p> <p>Rezultă că definirea destinatariilor programului-pilot, arhitecții membri OAR cu vârsta până la 40 de ani, adică tinerii creatori, se încadrează în prevederile legii.</p>
Activitate	<p>Activitatea arhitectului este definită în L. 184/2001 privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect astfel:</p> <p><i>Activitatea arhitectului în domeniile arhitecturii, urbanismului și amenajării teritoriului constă în: a) proiectarea, consilierea, asistența tehnică și supravegherea lucrărilor de construcții, restaurări de monumente, peisagistică, design, amenajări și decorațiuni interioare, scenografie și alte asemenea activități; b) studiul, cercetarea, planificarea, consilierea și reglementarea specifică în domeniile arhitecturii, urbanismului, amenajării teritoriului, construcțiilor, utilizării materialelor de construcție și tehnologiilor specifice; c) verificarea, avizarea, aprobarea, controlul și expertiza tehnică a proiectelor de arhitectură. (L. 184/2001, art. 8, alin. 1)</i></p> <p>Referitor la activitatea arhitectului, legislația OAR stabilește obligații privind exercitarea ei competentă și calificată atât în sarcina organizației, cât și a membrilor, astfel:</p>

Ministerului Culturii și Cultelor nr. 2823/14.10.2003 și al Ministerului Finanțelor Publice nr. 1566/06.11.2003

	<ul style="list-style-type: none">- L. 184/2001, art. 25, alin. 1, lit. b, <i>OAR urmărește exercitarea competentă și calificată a profesiei în respectul codului deontologic al acesteia</i> - ROF, art. 2, alin. 1, „Ordinul are următoarele atribuții”: <i>urmărește exercitarea competentă și „calificată a profesiei, cu respectarea codului deontologic al acesteia (lit. b)</i> și art. 2, alin. 2. „În exercitarea atribuțiilor sale, Ordinul are sarcina permanentă de a asigura”: <i>exercitarea competentă și calificată a profesiei de către membrii săi (lit. b)</i> - Codul deontologic al profesiei de arhitect, Secțiunea 2, „Principii”, art. 3, „În exercitarea profesiei, un arhitect trebuie să respecte următoarele principii fundamentale”: <i>Arhitectul va fi competent în cadrul misiunilor asumate (alin. 2)</i> și Secțiunea 2, „Competența – Arhitectul va fi competent în cadrul serviciilor contractate”, art. 20-26, din care în special: <i>Arhitectul este obligat să promoveze și să mențină la un înalt nivel de calitate standardele profesionale, pentru aceasta fiind dator să își îmbogățească permanent cunoștințele artistice și tehnice în domeniul arhitecturii, precum și să aprofundeze evoluțiile relevante în plan profesional. (art. 21)</i> <i>Arhitectul trebuie să fie receptiv la îmbogățirea limbajului arhitectural, prin promovarea și integrarea în proiectele sale a artelor complementare creației de arhitectură și a noilor tehnologii. (art. 22)</i>
Susținere	<p>Sintagma „susținerea activității tinerilor arhitecți” nu este definită în lege, deci afirmația că activitățile propuse prin programul-pilot de burse pentru tinerii arhitecți nu se înscriu în limitele legii nu poate fi probată. Din contră, în lege neexistând o definiție a susținerii activității arhitectului, se va aplica înțelesul natural al termenilor. Așadar, vom înțelege ca fiind în susținerea activității profesionale acele acțiuni care contribuie la desfășurarea activității profesionale în limitele și la standardele stabilite de lege.</p> <p>În acest sens, conform celor arătate mai sus, OAR și membrii săi au atribuții și îndatoriri referitoare la exercitarea competentă și calificată a profesiei, ceea ce explică necesitatea adoptării de măsuri în acest sens.</p>

Corelând enunțurile de mai sus se poate conchide că se împlinesc toate condițiile rezultate din enunțul legal, „susținerea activității tinerilor creatori”, și că finanțarea aferentă programului de burse pentru tinerii arhitecți se înscrie în prevederile L. 35/19914, art. 3, lit. e. Așadar, critica formulată în cele două intervenții formulate în cadrul procesului de transparență decizională este nejustificată.

Ștefan Bâlici
Președinte OAR

Martie 2024